

אישור נכונות תרגום

אני החתום מטה דוד קלינגר נוטריון בעל רישיון מספר 2033299 מצהיר בזה כי אני שולט היטב בשפות העברית והאנגלית וכי המסמך המצורף לאישור זה והמסומן באות "א" הוא תרגום לשפה האנגלית של מסמך המקור הערוך בשפה העברית מצורף לאישור זה ומסומן באות "ב"

לראיה אני מאשר את דיוק התרגום האמור בחתימת ידי ובחותמי, היום 3 יוני 2020

שכר נוטריון 1409 שקלים חדשים

חותם הנוטריון

חתימה

Serial No. 5780/2165

CERTIFICATION OF TRANSLATION

I, the undersigned, David Klinger, Notary holding license no. 2033299, hereby certify that I am fluent in the Hebrew and English languages and that the document attached to this certification and marked with the letter "A" is a translation to the English language of the original document drawn up in the Hebrew language attached to this certification and marked with the letter "B"

In witness whereof, I hereby certify the faithfulness of said translation by my own signature and seal, this day 3 June 2020

Notary fee 1409 NIS

Notary's seal

APOSTILLE

(Convention de la Haye du 5 Octobre 1961)

1. STATE OF ISRAEL

1. מדינת ישראל

This public document

מסמך ציבורי זה

2. Has been signed by

2. נחתם בידי

Advocate **DAVID KLINGER**

עו"ד **דוד קלינגר**

3. Acting in capacity of Notary

3. המכהן בתור נוטריון.

4. Bears the seal/stamp of the
the above Notary

4. נושא את החותם/החותמת

של הנוטריון הנ"ל

Certified

9-06-2020

אושר

5. At the Magistrates Court of Jerusalem

5. בבית משפט השלום בירושלים

6. Date

6. ביום

7. By an official appointed by

7. על ידי מי שמונה בידי שר

Minister of Justice under the

המשפטים לפי חוק הנוטריונים,

Notaries Law, 1976.

התשל"ו - 1976

8. Serial number

8. מס' סידורי **146872**

9. Seal/Stamp

9. החותם / החותמת

10. Signature

10. חתימה

Bnei Brak Rabbinical Court

Founded by Rabbi Nissim Karelitz (obm)
Under the leadership of the Head of the Court Rabbi Sarel Rosenberg

Sunday, 14 Shevat 5780

Opinion and Holy Call

Re: Plans to renovate the building erected in the ancient Vilna cemetery and to turn it into a concert hall

As is known, in the Jewish community throughout the generations Jewish cemeteries – the final resting places of our sages of early generations, venerated as angels – are sacred places to which people come from near and far to pray to our Heavenly Father. As is known, in Jewish cemeteries burial is permanent and disinterment is not allowed even after many centuries.

Jewish law is quite clear and as stated in the *Shulchan Aruch* (*Yoreh Deah* chap. 368, section 1, and *Rema*, *ibid*) it is forbidden to behave in a light-headed manner in a cemetery e.g. take care of one's physical needs, or eat or drink there or to use it as a shortcut etc., due to the respect to be shown to the dead. The law is clear that if the graves were disinterred, G-d forbid, that place may not be reused for any purpose, as stated in the *Shulchan Aruch* (*Yoreh Deah* chap. 324, section 6) that a grave that has been disinterred may not be used to store grain or wood, nor as a store place for valuables, due to the respect to be shown to the dead (as explained in the *Shach*, subsection 14).

Besides the sanctity of the place, one should know that it is customary in Jewish communities world-wide that family members (or the person himself during his lifetime) purchase the burial plot for the deceased at the full price as a permanent purchase, and as explained in the Talmud (*Bava Batra*, 112a) it is a disgrace for a righteous person to be buried in a grave which does not belong to him. It is therefore clear and obvious that the place of the graves does not belong to the Community nor is a public area, but is the private property of the deceased and their descendants, whether they are ascertainable or not, and the Community bodies do not have the right to sell it, and if they do so, the sale is *ultra vires* and invalid. Similarly, if they agreed to the destruction of part of the cemetery, or to the carrying out of renovations in destroyed areas their agreement to the restoration project is ineffective, as it is not their property, and the descendants of those buried in this cemetery may take legal proceedings to ensure that no use be made of the place.

[In addition to the above, there is a real danger that during the renovation works damage may be done to as yet undamaged graves, or the bones of those buried in graves which have been previously destroyed may be uncovered. Furthermore even if the renovation is done under supervision, it is clear that such a large building needs periodic infrastructure works, and who will supervise these?]

Therefore, for all the above reasons, it is our opinion that according to Jewish Law the sanctity of the cemetery must not be harmed and that even after it has been destroyed in the past it is still consecrated ground, and is also a place that has been stolen from the deceased and their heirs. It is therefore forbidden to further aggravate the transgression and renovate the structure erected over the destroyed graves, and certainly should the area be turned into a place of entertainment, it would be a desecration of its sanctity. Therefore it is obligatory to seal up the existing building and leave it as it is.

Signed:

Rabbi Yehuda Silman (-)

Rabbi Sarel Rosenberg (-)

(stamp – "Bnei Brak Rabbinical Court under the presidency of Rabbi Nissim Karelitz")

(-) I also agree with the above Chaim Kanievsky

בית דין צדק בני ברק

מיסודו של רבינו
מרן רבי נסים קרליץ זצ"ל
בראשות הגאב"ד רבי שריאל רוזנברג שליט"א

יום ראשון י"ד שבט תש"פ

בס"ד

חוות דעת וקריאה קדושה

בענין התכנית לשפץ את המבנה שהוקם בבית הקברות העתיק של וילנא, ולהפכו לאולם קונצרטים.

כידוע, אצל כלל ישראל בכל הדורות, בתי הקברות, שהם מקום מנוחתם של חכמי הדורות ראשונים כמלאכים, הם מקומות מקודשים, ובאים לשם מקרוב ומרחוק להתפלל לפני אבינו שבשמים. כידוע, בבתי קברות יהודיים הקבורה היא לעולם, ואין פינוי של קברים גם לא אחרי מאות שנים. דין פשוט הוא ומבואר בשו"ע (יו"ד סי' שס"ח סעיף א' וברמ"א) כי בית הקברות אין נוהגין בהן קלות ראש, כגון לפנות שם או לאכול ולשתות שם ולא יטייל בהם לקפנדריא וכו', וכל זה אינו אלא משום כבוד המתים וכו'. דין פשוט הוא גם כי אם ח"ו כבר פינו את המתים מקברם אסור להשתמש במקום זה, כפי שכתוב בשו"ע (יו"ד סי' שכ"ד סעיף ו'), דקבר שפינהו לא יעשו בית התבן ולא בית העצים ולא בית האוצרות, והוא משום כבוד המתים (כמבואר בש"ך סעיף י"ד).

מלבד הקדושה של המקום, יש לדעת כי הדבר אשר נהוג בכל תפוצות ישראל, הוא שבני המשפחה (או האדם בעצמו בחייו) רוכשים את חלקת הקבר עבור הנפטר בכסף מלא להיות להם קנין עולם, וכפי שמבואר בגמ' (בבא בתרא דף ק"ב ע"א) שגנאי הוא לצדיק להיות קבור בקבר שאינו שלו. לפיכך ברור ופשוט שמקום הקברות אינו רכוש הקהילה ואיננו שטח ציבורי, אלא הוא רכוש פרטי של הנפטרים והצאצאים שלהם, בין אם אנו מכירים את הצאצאים ובין אם לא, ואין שום בעלות לועד הקהילה למכור את בית הקברות, ואם מכרו הרי זו מכירה בלא סמכות ואין מכירתם מכירה, וכן אם הסכימו להחרבת חלק מבית הקברות או לשיפוץ שטח שהוחרב אין הסכמתם לתכנית השיפוץ הסכמה מועילה, מפני שאין זה רכוש שלהם, וצאצאי הנפטרים הקבורים בבית הקברות זה, יכולים לתבוע שלא יעשה שום שימוש במקום.

[מלבד זאת, קיים חשש אמיתי שבמהלך השיפוצים יפגעו בקברים שעדיין לא נפגעו, וכן יש חשש שיתגלו עצמות של נפטרים שהקבר שלהם כבר נהרס בעבר. בנוסף, אפילו אם השיפוץ הנוכחי יעשה תחת פיקוח, ברור שהתחזוקה של מבנה בגודל כזה מצריכה עבודות תשתית מדי פעם, ומי יעמוד אז לפקח].

על כן, מכל הטעמים הנ"ל, הננו להודיע דעתנו דעת תורה כי חלילה מלפגוע בקדושת המקום, וגם אחרי שכבר נהרס בעבר עדיין הוא מקום קדוש וגם מקום שנגזל מהנפטרים ויורשיהם. לכן אסור להוסיף חטא על פשע ולשפץ את המבנה שבנוי על הריסות הקברים, ובודאי אם הופכים אותו למקום בילוי תהיה זו פגיעה בקדושת המקום, על כן יש חיוב גמור לאטום את המבנה הקיים ולהניחו כמות שהוא.

ובאנו על החתום

הרב יהודא סילמן יו"ר
הרב שריאל רוזנברג גאב"ד

